

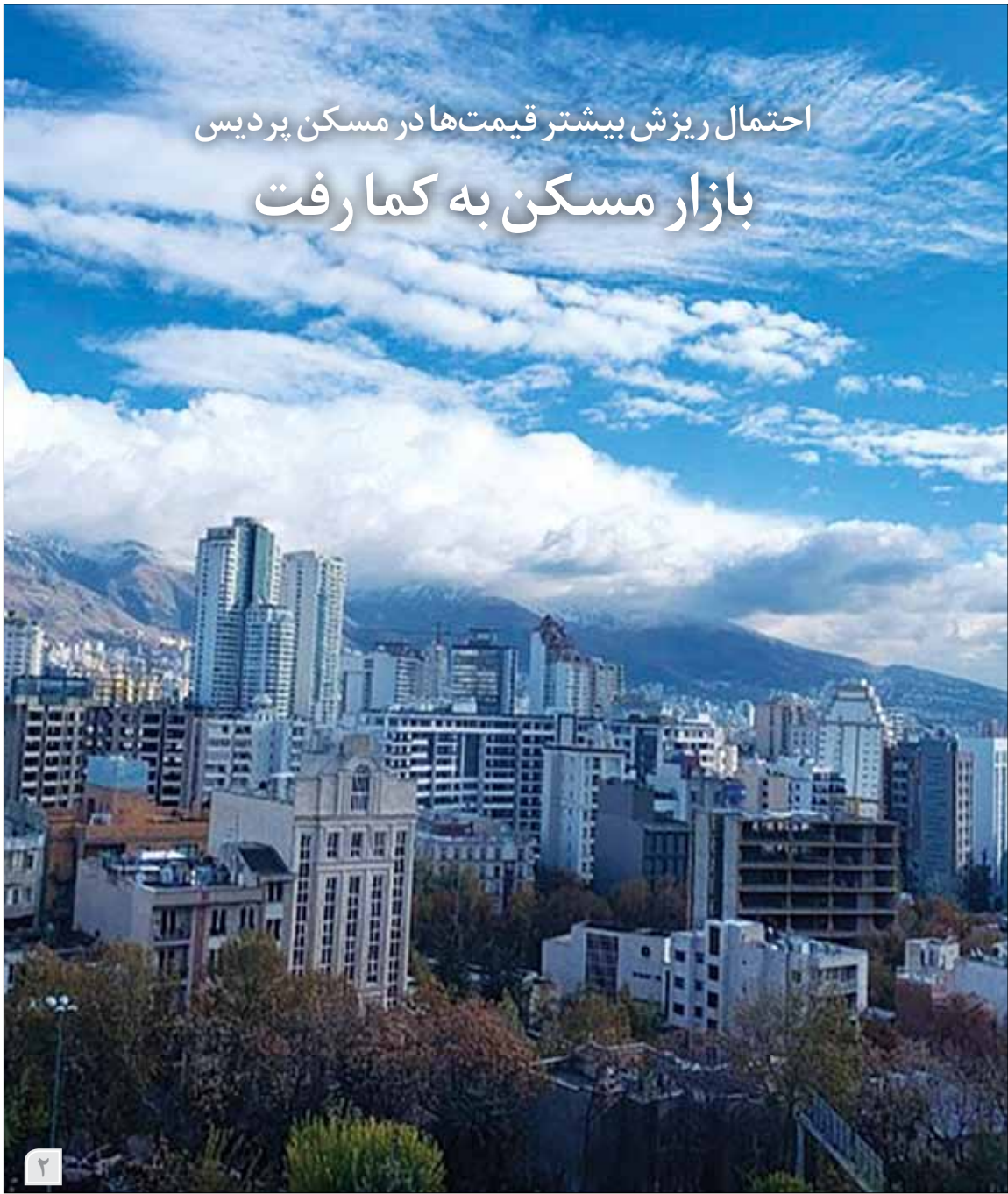
بالاخره ربا هست یا نیست؟

علی نظافتیان
پژوهشگر حقوق بانکی
به سنت همیشگی در سالروز تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا و با تلاش مؤسسه عالی آموزش بانکداری ایران، همایش سالانه بانکداری اسلامی در شهرپورماه امسال برگزار شد. در این نشست دو روزه، هر یک از سخنرانان، موضوعات بانکی و اقتصادی مورد علاقه خود را مطرح کردند و دیدگاه‌های خود را با کارشناسان بانکی حاضر در جلسه به اشتراک گذاشتند. اقدام پسندیده و نیکوی بانک مرکزی که افزایش دانسته‌ها و تبادل نظر علمی کارشناسان و مدیران بانکی را در پی خواهد داشت. از جمله موضوعات جالب و قابل تأمل این همایش، سخنرانی یکی از مسئولان محترم بانک مرکزی تحت عنوان «حذف ربا» بود. خلاصه اظهارنظر ایشان، آن بود که با وجود گذشت بیش از ۴۰ سال از تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا، هنوز ربا در عملیات و سیستم بانکی وجود دارد. ایشان در بخشی از سخنان خویش، چنین گفتند: «آنچه عملاً از اجرای قانون بانکداری بدون ربا حاصل شده، استمرار بهره پول است؛ هم به سپرده‌گذاران بهره داده می‌شود و هم به تأمین‌مali شوندگان. سپس مابه‌التفاوتی تحت عنوان سهم واسطه‌گری بانک لحاظ می‌کنند. همچنان در ادبیات و واقعیت معاملات بانکی، بهره وجود دارد. نرخ بهره بانکی نسبت به نرخ بهره واقعی منفی است؛ یعنی مقداری که تورم از قدرت پول می‌کاهد به سپرده‌گذاران پرداخت نمی‌شود، اما بهره دریافت و پرداخت می‌شود.»

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

احتمال ریزش بیشتر قیمت‌ها در مسکن پردیس

بازار مسکن به کما رفت

سبزترین عملکرد هفتگی بورس از ابتدای سال به ثبت رسید

سبزپوشی بورس به وقت پاییز

فرصت امروز: هرچند بورس تهران در آخرین روز کاری هفته گذشته، قرمزپوش شد، اما سبز ترین هفته خود از ابتدای سال ۱۴۰۴ را پشت سر گذاشت و با رشد هفتگی ۸ درصد به کانال ۲.۷ میلیون واحدی رسید. این رشد قابل توجه بورس تهران، همزمان با فعال سازی رسمی مکانیسم ماشه و بازگشت تحریم‌های پیشین سازمان ملل، نشان داد که اگرچه عوامل بنیادی در رشد دادن...

درس‌های کرونا برای مدیریت شبکه بانکی در شرایط بحران بررسی شد

تنظیم گری بانکی در شرایط جنگی

فرصت امروز: جنگ به عنوان یکی از مخرب‌ترین و پیچیده‌ترین بحران‌های پیش روی جوامع بشری، قادر است در کوتاه‌ترین زمان ممکن، بنیان‌های اقتصادی یک کشور را با چالش‌های جدی مواجه کند. این چالش‌ها در بخش بانکی می‌توانند در کوتاه‌مدت شرایط خانوارها و کسب‌وکارها، به‌ویژه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط را به‌شدت تحت تاثیر قرار دهند. بنابراین چالاکي تنظیم‌گران بانکی در واکنش به این شرایط می‌تواند در تضمین ثبات اقتصادی و کاهش فشارهای روانی اوضاع جنگی بر شبکه بانکی، به‌واسطه الگوی رفتاری متفاوت مشتریان بانکی در این شرایط و مشکلات پیش روی آنها، نقشی کلیدی ایفا کند؛ مشکلاتی که در نهایت، اثرات سرریز مهمی بر بخش بانکی و سپس بر اقتصاد در جای خواهد گذاشت. جنگ ۱۲ روزه و حملات سایبری اخیر، نظام بانکی ایران را با چالش‌های مختلفی از جمله افزایش نكول اقساط، هجوم به برداشت سپرده‌ها، اختلال در خدمات و دشواری وصول مطالبات مواجه کرده...

۲

پژوهشکده پولی و بانکی بانک مرکزی آسیب‌شناسی کرد

تاب‌آوری بانک‌ها در مقابل حمله سایبری

۳

مدیریت و کسب‌وکار

ارتش یک نفره: ظهور کارآفرینان انفرادی

چند سال پیش اگر داستان یک مهندس نرم‌افزار را می‌شنیدید که یک پیشنهاد شغلی رویایی در سیلیکون ولی را رد کرده تا یک اپلیکیشن ساده و کوچک برای مدیریت گیاهان آپارتمانی بسازد، احتمالاً آن را نشانه شکست یا ساده انگاری می‌دانستید، اما امروز این انتخاب دیگر عجیب نیست؛ بلکه یک بیانیه قدرتمند است؛ بیانیه‌ای که می‌گوید تعریف موفقیت تغییر کرده است. ما در آستانه عصری جدید ایستاده ایم که در آن بزرگ ترین امپراتوری های کسب و کار گاهی تنها یک کارمند دارند. این مقاله داستان همین انقلاب آرام و عمیق است؛ داستان ظهور کارآفرینان انفرادی که نه به دنبال ساختن برج های سازمانی، که به دنبال خلق شاهکارهای کوچک و مستقل خود هستند. برای دهه ها مسیر حرفه ای یک خط مستقیم و قابل پیش بینی بود: از پله های نردبان یک شرکت بزرگ بالا برو تا به بالاترین جایگاه برسی. این مسیر...

۸

بالاخره ربا هست یا نیست؟

است. قانون مدنی و همچنین قانون عملیات بانکی بدون ربا، فاقد تعریف جامع‌و‌مانع از پدیده ربا هستند. پس برای وام بدون ربا از بانک‌ها دریافت کنند، اما اجرای اصول و مبانی اسلامی این قانون توسط بانک‌ها، روابط حقوقی بین بانک‌ها و مشتریان، هم در بخش تجهیز منابع و هم در بخش تخصیص منابع را به‌شدت پیچیده کرد؛ به‌گونه‌ای که تحلیل دقیق این روابط پیچیده حقوقی، حتی در مواردی برای کارشناسان بانکی هم سخت است، چه برسد به مشتریان بانک‌ها که آشنایی مختصری با مباحث حقوق بانکی دارند. ضمن آنکه در بخشی از این عملیات بانکی (قرض‌الحسنه)، نیت درونی مشتریان نیز به نحوی وارد عملیات بانکی شده و وظیفه کارگزاران بانکی در تشخیص نیت خیرخواهانه مشتریان بانک‌ها (سپرده‌های قرض‌الحسنه) را سخت کرده است. به ناچار صوری‌سازی در برخی موارد، جایگزین واقعیت شده تا عملکرد بانکی، توجیه یا مستند قانونی داشته باشد. آیا برای تشویق مردم برای سپرده‌گذاری قرض الحسنه در بانک‌ها، راحل بانکی و شرعی جز قرع‌کشی قرض‌الحسنه طراحی شده است؟ واقعیت آن است که در حال حاضر به علت افزایش نرخ تمام شده «پول» برای سیستم بانکی، سود تسهیلات بانکی نیز دورقمی شده است. در حالی‌که نرخ بهره بانکی در قبل از انقلاب، کمتر بود. این میزان سود تسهیلات بانکی به همراه جرائم تأخیر در پرداخت قطعاً هزینه‌های بانکی بخش تولید را به‌شدت افزایش می‌دهد و موجب افزایش قیمت تمام شده محصولات تولیدی را فراهم می‌آورد. هنر آن است که با بهره‌گیری از داده‌های علم اقتصاد تا می‌توان هزینه یا نرخ تمام شده «پول» برای سیستم بانکی را کاهش داد تا به‌تبع آن، کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی نیز امکان‌پذیر باشد؛ وگرنه وقتی نرخ متوسط قیمت تمام شده پول به مرز ۲۷ درصد برسد، پرداخت تسهیلات با نرخ پایین، توجیه اقتصادی نخواهد داشت و بانک‌ها قادر به ایفای تعهدات مالی خود در برابر سپرده‌گذاران و سهامداران نخواهند بود.

هرچند قانون عملیات بانکی بدون ربا، بسیار پخته و کارشناسانه‌تر از قانون بانک مرکزی، طراحی و تصویب شده است، اما این قانون در بطن خود، دارای اشکالاتی است که در مرحله اجرا ممکن است ربا در عملیات بانکی را به همراه داشته باشد. پدیده «فائکته‌های غیرواقعی» در واقع، مستندسازی عملیات بانکی براساس اصول و مبانی قانون عملیات بانکی بدون ربا است. ضمن آنکه قانون مورد اشاره، ضوابطی شفاف در مورد خدمات و تعهدات بانکی ندارد و توجه خود را بیشتر معطوف به تجهیز و تخصیص منابع کرده است. بدین ترتیب، اکنون یکی از مسئولان محترم بانک مرکزی، می‌گوید با مدعی است که ربا هنوز در عملیات بانکی کشور وجود دارد. پس باید کارشناسی کرد و ربا را از سیستم بانکی، حذف کرد. چاره‌ای جز این نیست، آیا بانکداری غربی، ربا تولید می‌کند؟

در قبیل از انقلاب، رباخواری نیز نزد مردم، عملی ناپسند و نکوهیده محسوب می‌شد، اما نزول خواری وجود داشت. مردم به دلیل نیاز مالی به آنان (نزول‌خواران) مراجعه و پول نزول می‌کردند. پدیده‌ای که بعدها «بازار غیرمشتکل پولی» نامیده شد. نزول پول اما نزد همه مردم، ربا و حرام بود. به همین جهت، بهره بانکی با ربا و نزول پول عرفاً کاملاً متفاوت

صاحب‌نظر، «مصدق ربا» می‌دانند، ممکن است در نظام بانکی آن کشورها «ربا» محسوب نشود؛ به‌عنوان‌مثال، از نظر اقتصاد غربی، مدت‌زمان ماندن پول نزد بهدکار، ارزش اقتصادی دارد و ارزشمند است. پس برای دستیابی به این ارزش اقتصادی باید هزینه کرد و بها داد. بر این اساس، بهدکار باید بابت ارزش اقتصادی زمان در پول به طلبکار مبلغ متعارفی پرداخت نماید. در حالی که در شریعت اسلامی، گرفتن اضافه بر مبلغ بدهی، ربا و غیرشرعی است اما همین موازین شرعی، تفاوت قیمت کالا در معامله نقدی و معامله تسهیه را البته با شرایطی پذیرفته است. در معاملات تسهیه، خریدار مبلغی اضافه بر قیمت نقدی به فروشنده می‌پردازد. البته این مبلغ اضافه، جزئی از قیمت یا ثمن معامله تسهیه است و جدا از آن محسوب نمی‌شود. این مبلغ اضافه بر قیمت نقدی براساس عرف بازار مدت‌زمان معامله تسهیه تعیین می‌شود و تا آنجایی که بنده اطلاع دارم، فقهای صاحب‌نام، اشکالی بر تفاوت قیمت معاملات نقدی با معاملات غیرنقدی (تسهیه) وارد نکرده‌اند. در نتیجه می‌توان گفت که در معاملات تسهیه، «زمان» در تعیین ارزش کالای مورد معامله و میزان بدهی مشتری تا حدودی مؤثر است. بنابراین حتی در بانکداری غربی نیز ربا و نزول‌خواری، امری ناپسند و نکوهش شده است اما تفاوت بانکداری بدون ربا با بانکداری غربی در شناخت مصادیق ربا و رباخواری در عملیات بانکی است. پدیده رباخواری از نگاه هوش مصنوعی

برای بررسی بیشتر در مورد پدیده ربا در سیستم بانکی، از هوش مصنوعی پرسیدم که آیا ربا و رباخواری در آمریکا و کشورهای اتحادیه اروپا، جرم محسوب می‌شود؟ چنین پاسخ داد: «بله، رباخواری یا وام‌گیری با قوانین غیرقانونی و بهره‌های غیرمجاز در ایالات متحده آمریکا و کشورهای عضو اتحادیه اروپا معمولاً به‌عنوان جرایم مالی یا کلاهبرداری پیگیری می‌شود. مشود مجازات و نحوه پیگیری دقیقاً بستگی به کشور و حوزه قضایی دارد. در ادامه توضیح مختصات کلی و تفاوت‌های اصلی را می‌آورم. اگر کشور مشخصی مدنظر شماست، بفرمایید تا منابع دقیق متن قانون و نمونه‌های دادگاهی را ارائه کنم.

۱- ایالات متحده آمریکا (US)

چه چیزهایی ممکن است جرم محسوب شود و مجازات آن چیست؟

• کلاهبرداری مالی با استناد به فریب یا گمراه‌سازی مشتریان
• نرخ بهره غیرقانونی یا usury که در برخی ایالت‌ها تحت قوانین مخصوص ایالت‌ها تنظیم می‌شود

• فعالیت وام‌دهی بدون مجوز یا با شرایط غیرشفاف یا تحمیلی که مصرف‌کننده را فریب دهد

• مجازات‌های جنایی شامل حبس، جریمه‌های سنگین و اسکان مصادره اموال در صورت باخت حقوق مصرف‌کننده یا کلاهبرداری گسترده

• مجازات‌های مدنی - اقتصادی مانند جبران خسارت به مراجع قضایی یا پرداخت غرامت به قربانیان

• قوانین می‌تواند از یک ایالت به ایالت دیگر متفاوت باشد و برخی جرم‌ها ممکن است هم‌زمان تحت قوانین فدرال و ایالتی پیگیری شوند

۲- کشورهای عضو اتحادیه اروپا

اکثر کشورهای اتحادیه اروپا با مقررات دقیق مصرف‌کننده

و مبارزه با کلاهبرداری اقتصادی کار می‌کنند. رفتارهایی که به عنوان رباخواری یا وام‌دهی غیرمجاز تلقی می‌شوند، معمولاً به عنوان جرم کلاهبرداری، نقض نظم بازار یا نقض حقوق مصرف‌کننده پیگیری می‌شود

• کلاهبرداری یا جعل قراردادها وام، قراردادهای نواحج یا تقلبی که مصرف‌کننده را فریب دهد

• محدودیت نرخ‌های بهره غیرمنعطف یا قوانین usury در برخی کشورها وجود دارد، اما رویکرد دقیق به هر کشور بستگی دارد

• پیگیری‌های قضایی می‌تواند شامل جریمه‌های نقدی، حبس و الزام به بازگرداندن مبالغ به قربانیان باشد

• هر کشور قوانین خاص خود را دارد (مثلاً در زمینه نرخ بهره، مجوزهای وام‌دهی و حقوق مصرف‌کننده) و همچنین ممکن است به‌عنوان تخلف مدنی - اقتصادی یا جنایی پیگیری شود

• سطح همسان‌سازی با مقررات اروپا وجود دارد، اما اجرای جزئیات قانونگذاری در هر کشور متفاوت است.»

منتقدان سیستم بانکی کشور معتقدند که هنوز ربا از عملیات بانکی حذف نشده و بسیاری از عملیات بانکداری به ربا آلوده است. گرچه هر نظر کارشناسی محترم است، اما همان‌گونه که گفته شد، وجود ربا می‌تواند ناشی از کاستی‌ها و نقایص احتمالی قانون عملیات بانکی بدون ربا باشد یا اینکه مدیران نهادهای ذی‌ربط، به‌ویژه بانک مرکزی، قانون عملیات بانکی بدون ربا را بد و نادرست اجرا کرده‌اند. البته در این زمینه بایستی به یک نکته اساسی توجه داشت و آن اینکه با ربا یا بدون ربا، کشور ما سخت به سیستم بانکی وابسته است. در شرایطی که بنا به اعلام مکرر مدیران بانکی، بیش از ۹۰ درصد نیازهای مالی واحدهای تولیدی توسط سیستم بانکی کشور (بانک‌های دولتی و خصوصی) تأمین می‌شود و تسهیلات تکلیفی و نیازهای مالی مردم هم بدان اضافه می‌شود، در این وضعیت نمی‌توان سیستم بانکی را به بهانه وجود ربا، تعطیل کرد تا اصلاح شود. ضمن آنکه عملیات بانکی بدون ربا، مستلزم آن نیست که برای هر پدیده بانکی، نسخه‌ی ژنریک و اسلامی آن را تهیه کنیم و همین که فرآیندهای بانکی با موازین شرعی مغایرت نداشت، کافی است. افزون بر آن، مشکل شرعی بودن یا نبودن بخشی از عملیات بانکی، تنها بخشی کوچک از مشکلات عملیاتی سیستم بانکی کشورمان در حال حاضر است. راحل این مشکلات نیز در علم اقتصاد نهفته است؛ مشروط بر آنکه این راه‌حل‌های اقتصادی و بانکی، مغایرتی با مبانی شرعی نداشته باشند.

به هر حال، در اینکه پدیده ربا بایستی از اقتصاد و سیستم بانکی کشور برچیده شود، هیچ تردیدی نیست. اکنون بیش از چهار دهه از تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا و اجرای آن می‌گذارد. همه ساله نیز در سالروز تصویب این قانون، همایش بانکداری اسلامی توسط بانک مرکزی برگزار می‌شود. شاخص اصلی عملیات بانکی بدون ربا، حذف پدیده ربا از عملیات بانکی است. آنچه که بانکداری اسلامی نامیده می‌شود، پیامی جز این ندارد. پس عملیات و فرآیندهای بانکی را بایستی از ربا پاک کرد. با گذشت بیش از ۴۰ سال از اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا، اعلام یا ادعای وجود ربا در عملیات بانکی، جای تأسف دارد.

ایشان اما توضیح ندادند که چگونه و براساس کدام مکانیزم بانکی و اقتصادی یا شرعی می‌توان کاهش ارزش سپرده‌های بانکی مردم، ناشی از تورم را جبران کرد اما در ادامه افزودند: «بهره سود پول است، اما سود، تولید و تجارت است که در بازار واقعی شکل می‌گیرد. وقتی قانون عملیات بانکی بدون ربا به امام ارائه شد، ایشان گفتند کاری کنید پول سود نکند، ولی عملاً کاری شد که پول سود کند.» ایشان همچنین در بخشی دیگر از سخنان‌شان، افزودند: «اگر بانک نهادهی واسط است و تولید و تجارت را تأمین مالی می‌کند، باید سود تحقق‌یافته از این فعالیت‌ها به بانک برسد، اما اکنون حسابداری تعهدی داریم که براساس آن، مبالغی به‌عنوان تعهد بازگشت به بانک ثبت می‌شود؛ در حالی که این روش با بانکداری بدون ربا سازگار نیست و باید اصلاح شود.» وی نرخ بهره را «تغییر برون‌زا» و سود را «درون‌زا» دانست و گفت: «نرخ بهره برای تولیدکننده هزینه است، ولی سود، سهم بنگاه اقتصادی پس از کسر همه هزینه‌هاست. در بانکداری بدون ربا برای تأمین مالی بنگاه‌ها نباید هزینه ثابتی تعریف شود.» او سپس از بانک مرکزی خواست برای حل مسئله «سود پول»، راهکاری عملی تدوین کند و افزود: «همه می‌توانند پیشنهادهای خود برای حذف بهره را ارائه دهند.» اعلام وجود ربا در عملیات بانکی، آن هم توسط یکی از مسئولان ذی‌ربط، جای شگفتی دارد و نیازمند توجه و بررسی است. برای روشن‌تر شدن موضوع، بهتر است ابتدا سابق قانونی ربا و حذف آن در سیستم بانکی را بررسی کنیم.

در اوایل دهه ۱۳۶۰، «قانون عملیات بانکی بدون ربا» به تصویب رسید که هدف آن به گفته قانونگذار، «استقرار نظام پولی و اعتباری برمبنای حق و عدل (با ضوابط اسلامی) به منظور تنظیم گردش صحیح پول و اعتبار در جهت سلامت و رشد اقتصاد کشور» بوده است. اما آیا سیستم بانکی کشور در این مدت طولانی توانسته است پدیده «ربا» را به طور کامل از عملیات بانکی ایران حذف کند؟ ظاهراً از نظر این مسئول محترم بانک مرکزی، پاسخ بدین پرسش مثبت است و ربا هنوز در عملیات بانکی ما حضور دارد. در هر صورت، این موضوع نیازمند آسیب‌شناسی کارشناسی است. اگر نتیجه بررسی‌های کارشناسی، آن بود که ربا در سیستم بانکی هنوز هست، ربا باید حذف و برچیده شود. اگرچه عنوان کامل قانون مورد اشاره، «قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)» است و این بدان معناست که از دید طراحان این قانون، بهره بانکی در واقع همان ربا است و تفاوتی با آن ندارد، اما تا آنجایی که حافظه یاری می‌کند و گذر زمان نیز بر آن تأثیر نداشته است، در دهه ۱۳۶۰ کمتر کسی مدعی بانکداری اسلامی به شیوه فعلی بود و کسی هم در صدد اجرایی‌سازی نظریه ابداعی «حکمرانی و نظارت شرعی» در کل سیستم بانکی کشور نبود. قانون جدید بانک مرکزی، مسئولیت استقرار آنچه که این قانون، بانکداری اسلامی تعریف کرده است را برعهده بانک مرکزی گذارده و شورای فقهی را به‌عنوان یکی از ارکان بانک مرکزی، ارتقای جایگاه سازمانی داده است، اما قانون عملیات بانکی بدون ربا، چنین ادعایی نداشته است. در واقع، در دهه ۱۳۶۰، غایت آمال بیشتر مجامع مذهبی و دلسوزان سیستم بانکی کشور، حذف ربا از کلیت عملیات بانکی برمبنای فقه شیعه (عمدتاً برگرفته از

در نقد ایده تشکیل شورای عالی تشکل‌ها

چرا موازی کاری بد است؟

وزیر صنعت، معدن و تجارت در مراسم روز ملی صنعت و معدن، خبر از تشکیل قریبالوقوع شورای عالی تشکل‌ها داد که با واکنش کارشناسان و فعالان بخش خصوصی مواجه شد. فارغ از آنکه این ایده وزیر صمت در تضاد با ماده ۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌و کار، شعارهای رئیس‌جمهور در خصوص تقویت ساختارهای مدنی جامعه و ماده ۱۰۵ قانون برنامه هفتم پیشرفت در ضرورت کوچک‌سازی دولت و حذف نهادهای موازی قرار دارد، «امین صدرنژاد» نایب‌رئیس کمیسیون حکمرانی سازمانی اتاق تهران در یادداشتی به نقد این ایده از منظر دامن زدن به ساختارهای موازی و اهتمام ذاتی بوروکراتیک‌ها به تضعیف کارکرد تشکل‌های اقتصادی پرداخته و نوشته است: «در نظام بوروکراتیک ایران، بیش از ۵۰ و طبق برخی گزارش‌ها بیش از ۱۰۰ شورای عالی وجود دارد. موضوعات شوراهای عالی هم تقریباً برابر با تمام موضوعات کشور است که برای جملگی آنها، به غیر از شورای عالی، ساختار بوروکراتیک تخصصی موجود است. مثلاً در امر اقتصاد، نظام بوروکراتیک ایران هم‌زمان وزارت اقتصاد، معاونت اقتصادی رئیس‌جمهور، شورای اقتصاد، شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران سه قوه، ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، ستاد هماهنگی اقتصادی دولت و… دارد؛ وضعیت اقتصادی کشور هم نیازی به توصیف ندارد. این شوروها که در بدو امر با هدف افزایش هماهنگی و اتخاذ تصمیم مشترک‌نی تشکیل شدند در مسیر خود یا به ابزاری برای توزیع ریسک تصمیم (مثلاً بیان گزاره تصمیم در کشور توسط جمع گرفته شده) یا به ابزاری برای در زدن ذر فرآیندهای قانونی تصمیم‌گیری بدل شده‌اند. فارغ از کیفیت پایین حکمرانی کشور، انبوه مقررات متضاد و متناقض (که گاه برای مدیران کشور هم دستوپایگر می‌شود) و درختی ساختار بوروکراتیک فریه و ناآرام‌کرد دولت، امر ایجاد ساختارهای موازی از دو جنبه دیگر از جمله «بازردگی در برخورد با مسائل» و «هیل ذاتی بوروکرات به ایجاد ساختارهای موازی» قابل بررسی است.

در سال ۲۰۱۰، «پاتریک هادسن» روانشناس و استاد دانشگاه دلفت هلند، مدلی برای توصیف فرهنگ سازمانی طبقه‌بندی اجزای مختلف سازمان بر مبنای سطح ادراک و نحوه جلب مشارکت ایشان ارائه کرد که این مدل امروزه در بسیاری از سطوح مدیریتی در جوامع کاربرد دارد. بر مبنای نظریه «هادسن»، ادراک اجزای هر سیستم در برخورد با مسائل و حل آنها به پنج سطح تقسیم می‌شود: «ادراک بیمار گونه» یعنی آنان که از اساس وجود مسئله را انکار و آنقدر در برابر پذیرش آن مقاومت می‌کنند تا از آن محل ضربه بخورند، «ادراک متغفلانه» یعنی آنان که وجود مسئله را پذیرفته اما اهمیت آن را درک نمی‌کنند و سعی بر پنهان‌کاری یا توجیه کاستی‌ها دارند. «ادراک حساب‌گرانه» یعنی آنان که اهمیت مسئله را درک کرده، اما از شناخت راه‌حل آن عاجزند و برای حل مسئله به جمع‌آوری ابزار، اتکا به آمار، برگزاری جلسات، تشکیل کارگروه‌ها دامن زدن به تعدد ساختارها و سازمان‌ها اقامت می‌کنند. «ادراک پویا» یعنی آنان که راه‌حل را شناخته و از ظرفیت‌ها و ابزارها به صورت پهنه‌ن در حل مسئله بهره می‌برند و «ادراک خلاق» یعنی آنان که مسئله را حل کرده و به دنبال پیشگیری از ریسک‌ها و حل مسائل جدیدند. براساس مدل «هادسن»، اگر با وجود ساختارهای قدیمی و ریشه‌داری چون اتاق ایران، اتاق اصناف و اتاق تعاون به عنوان اتاق‌های سه‌گانه کشور که رموس شکل‌های اقتصادی هستند، همچنان در دولت مسئله «شنیده‌نشدن صدای تشکل‌ها» وجود دارد و دولت از جلب مشارکت ایشان در تصمیم‌گیری عاجز است، احتمالاً مشکل در فقدان ساختار نباشد که با ایجاد یک نهاد جدید حل شود. اتاق ایران خود به‌تنهایی، قدیمی‌ترین سازمان و ساختار مدنی کشور است که در بیش از یک‌ونیم قرن فعالیت از زمان ناصرالدین‌شاه تاکنون، توان خود را در بررسی مسائل، نقد کاستی‌ها و ارائه مشاوره به نهاد حاکمیت نشان داده است. پس قاعدتاً مشکل نه از فقدان ساختار، بلکه از سطح ادراک بوروکرات از مسئله مشارکت است و متأسفانه این کاستی در ادراک، با ایجاد ساختار جدید حل نمی‌شود.

از دیدگاه «جیمز بوکانن» برنده نوبل اقتصاد سال ۱۹۸۶ در نظریه انتخاب عمومی و «ولیم نسیککن» در نظریه بوروکرات بودجه‌گری موازی‌کاری در نهادهای عمومی صرفاً یک خطای مدیریتی یا امر تصادفی نیست بلکه محصول انگیزه‌های درونی بوروکرات‌ها برای ملدن در قدرت، بزرگ‌کردن سازمان، به حاکمتر رساندن منابع دریافتی از بودجه عمومی و ایجاد گروه‌های ذی‌نفع وابسته است. بوروکرات نیز به مانند سایر بازیگران در صحنه اقتصادی جامعه، به‌دنبال به‌حداکثر رساندن منابع خود است و گروهی خود راست و حتی آن را برابر با منابع عمومی می‌بیند. در چنین فضای، بوروکرات تلاش می‌کند با ایجاد مأموریت‌های جدید برای سازمان خود با ایجاد ساختارهای موازی، بودجه و پرسنل بیشتری جذب کرده و در صورت حل مسئله، برای خود پرتیترزی و سرمایه اجتماعی بخرد. این امر گاه سبب شکل‌گیری زمینه‌های رزونانس ذیل سر فصل تسخیر اهداف عمومی و در شکل لابی‌گری، اسپانسرینگ، تبلیغات سیاسی و یا حتی هدر دادن منابع برای اهداف کمپزاهد اجتماعی و یا در جهت منافع ذی‌نفعان خاص (مثلاً مشاوران، پیمانکاران و…) به جای عموم جامعه هم می‌شود که نهایتاً به چرخه بسته و دور تقویت‌کننده فساد و وابستگی میان بوروکرات‌ها و ذی‌نفعان خاص دامن می‌زند. نهایتاً اگر تقسیم‌بندی جامعه به سه نهاد اصلی دولت، بخش خصوصی و شهروندان را بپذیریم، طبیعتاً وجود تشکل‌های مقتدر در نهاد بخش خصوصی یا شهروندان، محل و مزاحم یک‌هتاز بوروکرات در سات‌های مختلف جامعه خواهد بود. میل به مصطف نمودن چنین ساختارهایی خودبه‌خود در او شکل می‌گیرد. براساس نظریات «دود موهو»، «نام اسبت» و «لبل سامولسن»، کالاهای به دو دسته عمومی و خصوصی طبقه‌بندی می‌گردند. کالاهای عمومی آن دسته از کالاهای و خدمات هستند که در اختیار کل جامعه قرار می‌گیرند، غیرقابل رقابتی و غیربازدارنده هستند و وظیفه دولت‌ها دقیقاً تضمین کالاهای عمومی در برابر اخذ مالیات است (مثل امنیت، زیرساخت و…) بر این اساس، عمده مأموریت‌های تشکل‌های اقتصادی در کشور نیز از جنس تولید کالای عمومی در برابر دریافت حق عضویت به صورت مستمر یا غیرمستقیم است. دقیقاً هم عمده اعتراض تشکل‌ها به دولت‌ها ایجاد تشکل‌های موازی و هموار نمودن مسیر کارشکنی در فعالیت ایشان است. در شرایطی که اتاق‌های سه‌گانه بازرگانی، اصناف و تعاون و تشکل‌های ذیل ایشان به صورت ارگلیک و براساس خواست و اراده ذی‌نفعان از پایین به بالا تشکیل شده‌اند (تشکل‌های خودانتظام)، هم‌زمان مشاهده می‌گردد که دولت از طریق وزارت صمت، وزارت کار، وزارت کشاورزی، وزارت آموزش عالی و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، به صورت از بالا به پایین اقدام به ایجاد ساختارهای تشکنی در قالب خانه‌های صنعت و معدن، ایجن‌های صنفی کارفرمایی، ایجن‌های همگن استانی، ایجن‌های علمی، کانون‌های هماهنگی دانش-صنعت-وزار و… می‌نماید (تشکل‌های دولت‌انتظام) که بدون مرزبندی مشخص میان شرح فعالیت ایشان و تشکل‌های اقتصادی، به موازی‌کاری و ایجاد اختلال در فضای کسب‌وکار کشور دامن زده می‌شود. گاه در پاسخ به نقد تشکل‌ها در برابر موازی‌کاری، این گزاره از سوی دولت مطرح می‌شود که مگر بخش خصوصی به دنبال رقابت نیست؟ خوب تشکل‌ها هم با هم رقابت‌کنند؟ این گزاره که بیشتر به سفسطه می‌ماند، دچار این نقض در استدلال است که رقابت در عرضه کالاهای خصوصی مفهوم می‌یابد و نه عرضه کالاهای عمومی. به زبان ساده، حضور بیش از یک تشکل تخصصی در یک حوزه کسب‌وکار، همان قدر تهی از معنا و مفهوم است که حضور بیش از یک رئیس‌جمهور در یک کشور! براساس اصل کارآمدی، در طراحی یک سیستم همواره تلاش می‌شود از کمترین فرآیند به بیشترین نتیجه رسید، چراکه هر فرآیندی برابر با هزینه برای مردم است. از این منظر، موازی‌کاری در سیستم‌هاست از جهت نامطلوب است که با افزایش تعداد فرآیندها در یک جهت، هزینه کلی سیستم را بالا می‌برد و سیستم را ناآرام‌آمد می‌نماید. از همین جهت در بهینه‌سازی سیستم‌ها، تجمیع فرآیندها[۱۶] یک هدف اساسی است. وقتی در یک کشور، یک نهاد عمومی با مأموریت مشخص، بخشی از منابع خود را بر مأموریت یک نهاد عمومی دیگر هزینه می‌کند (مثلاً شهرداری وارد امر آموزش می‌شود) یا اصلاً برای یک مأموریت چند نهاد وجود دارد (مثال وزارت اقتصاد، معاونت اقتصادی رئیس‌جمهور و…) آنچه در عمل رخ داده است آن است که به دلیل موازی‌کاری، شهروندان برای یک خدمت عمومی چند بار مالیات داده‌اند. در مقابل، ساختارهای موجود به دلیل کم‌خدمتی به مالیات‌دهندگان، کار خود را به درستی انجام ندادندند که این ضرورت برای ایجاد یا ورود سازمان‌های دیگر به موضوع پیش آمده است. این وضعیت که دولت با کیفیت پایین حکمرانی خود، به صورت فعالانه به جامعه تحمیل می‌کند، در ناآرام‌دنی اقتصادی و بی‌عدالتی در تخصیص منابع مالیاتی خارصه می‌شود و با توزیع رانت، تضعیف نهادهای افزایش فساد تقویت می‌گردد. برون‌رفت از چنین وضعی نیز صرفاً از مسیر افزایش کیفیت حکمرانی (ارتقای شفافیت، پاسخگویی، مشارکت حقیقی با نهادهای مدنی و بخش خصوصی، حاکمیت قانون و مبارزه با فساد، کارآمدسازی دولت و…) ممکن است و پس؛ هیچ شورای عالی جدیدی قابلیت حل مسائل مزمن اقتصاد ایران را ندارد.

درس‌های کرونا برای مدیریت شبکه بانکی در شرایط بحران بررسی شد

تنظیم‌گری بانکی در شرایط جنگی

دهند. در شرایط جنگی، بانک‌ها با چالش‌های متعددی مواجه می‌شوند که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به افزایش ریسک اعتباری و عدم ایفای تعهدات توسط مشتریان، هجوم مشتریان برای برداشت منابع مالی و خروج سرمایه از شبکه بانکی و افزایش تقاضای تسهیلات از سوی افرادی که اعتبار پایین به‌دلیل آسیب‌های اقتصادی اشاره کرد. این مسائل، در کنار کسب‌وکارها، به‌ویژه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط را به‌شدت تحت تاثیر قرار دهند. بنابراین چالایی تنظیم‌گران بانکی در واکنش به این شرایط می‌تواند در تضمین ثبات اقتصادی و کاهش فشارهای روانی اوضاع جنگی بر شبکه بانکی، به‌واسطه الگوی رفتاری متفاوت مشتریان بانکی در این شرایط و مشکلات پیش روی آنها، نقشی کلیدی ایفا کند؛ مشکلاتی که در نهایت، اثرات سرریز مهمی بر بخش بانکی و سپس بر اقتصاد بر جای خواهد گذاشت. جنگ ۱۲ روزه و حملات سایبری اخیر، نظام بانکی ایران را با چالش‌های مختلفی از جمله افزایش نكول اقساط، هجوم به برداشت سپرده‌ها، اختلال در خدمات و دشواری وصول مطالبات مواجه کرده است. در این راستا، پژوهشکده پولی و بانکی در گزارشی به «راهکارهای حمایت از کسب‌وکارها و خانوارها در شرایط جنگی توسط تنظیم‌گری بانکی» پرداخته و با اشاره به تجربه قبلی بانک مرکزی در مدیریت بخش بانکی در دوران همه‌گیری کرونا، راهکارهایی برای گذار از این دوران و حمایت از کسب‌وکارها و خانوارهای آسیب‌دیده ارائه داده است. براساس گزارش بازوی پژوهشی بانک مرکزی، در دوران همه‌گیری کرونا، شبکه بانکی با امهال تسهیلات، معافیت از محدودیت‌های بدهی غیرجاری و سریع و هدفمند بانکی شامل امهال تسهیلات، معافیت‌های موقت و ایجاد خطوط اعتباری ویژه می‌تواند از تشدید بحران‌های اقتصادی جلوگیری کند و به حمایت کارآمد از کسب‌وکارها و خانوارها منجر شود.

به طور کلی، کرونا، چالش بزرگی برای نظام بانکی کشور ایجاد کرد. در این دوره، بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌های حمایتی، به‌ویژه در سال ۱۳۹۹، الگویی موثر از مدیریت بحران بانکی ارائه کرد. این بخشنامه‌ها با شناسایی کسب‌وکارهای آسیب‌دیده و تمرکز بر شرایط خاص آنها، سه اقدام اصلی را به اجرا در آوردند: نخست، با امهال تسهیلات و به تعویق انداختن موعد پرداخت‌ها، فشار مالی بر بنگاه‌های اقتصادی کاهش یافت. سپس با معافیت این واحدها از محدودیت‌های بانکی مرتبط با بدهی‌های غیرجاری، امکان ادامه فعالیت اقتصادی آنها فراهم شد و در نهایت، با ایجاد تسهیلات ویژه برای مدیریت چک‌های برگشتی، از ورود کسب‌وکارهای آسیب‌دیده به چرخه ممنوعیت‌های بانکی جلوگیری شد. این سیاست‌های حمایتی به‌طور خاص صنایعی مانند صنایع فرهنگی و هنری، گردشگری و هتلداری، رستوران‌ها، مراکز آموزشی و بخش قابل توجهی از خرده‌فروشی‌ها را که از محدودیت‌های بهداشتی کرونا بیشترین آسیب را متحمل شده بودند، هدف قرار داد.

تجربه موفق حمایت‌های بانکی در دوران کرونا می‌تواند به‌عنوان راهنمایی برای مدیریت شرایط کنونی ناشی از جنگ مورد استفاده قرار گیرد. در حال حاضر که اقتصاد کشور با اثرات منفی جنگ بر کسب‌وکارهای کوچک و متوسط و رفتارهای متفاوت سپرده‌گذاران مواجه است، بانک مرکزی می‌تواند با تکیه بر از این تجربه، سیاست‌های حمایتی ویژه‌ای طراحی کند. این سیاست‌ها می‌توانند شامل امهال هدفمند تسهیلات برای صنایع حیاتی آسیب‌دیده، ایجاد خطوط اعتباری ویژه برای برخی کسب‌وکارها و طراحی سازوکارهای خاص برای تامین خدمات مالی مورد نیاز مشتریان در شرایط بحرانی باشند. مشابه دوران کرونا که مشاغل خاصی شناسایی و حمایت شدند، در شرایط جنگی نیز حمایت‌های بانکی باید بر خانوارها و کسب‌وکارهای آسیب‌پذیر یا در معرض خطر متمرکز شود و جامعه هدف محدودی برای سیاست‌های تسهیلی در نظر گرفته شود.

تسهیلات اضطراری و هدفمند در بحران
یکی از چالش‌های نظام بانکی در شرایط بحرانی، به‌ویژه هنگام وقوع و تحولات ناگهانی، به‌ویژه بروز جنگ، اثرات عمیقی بر ساختارهای اقتصادی و اجتماعی بر جای می‌گذارد. این تحولات، همراه با نااطمینانی‌های ناشی از شرایط بحرانی و اختلالات ناشی از حملات سایبری به شبکه بانکی، رفتار مشتریان را تغییر داده و توانایی آنها در انجام پرداخت‌ها و ایفای تعهدات مالی را با چالش‌هایی مواجه می‌کند. این موضوع می‌تواند به عدم تعادل در نظام بانکی منجر شود و ثبات اقتصادی را به متاثر سازد. به عقیده کارشناسان، در چنین شرایطی، بانک مرکزی با وظیفه حفظ ثبات در شبکه بانکی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، موظف به اتخاذ تصمیمات موثر برای مدیریت شوک‌های ناگهانی وارد بر نظام بانکی است. این شوک‌ها می‌توانند نه‌تنها ثبات اقتصادی، بلکه رفاه عمومی جامعه را تحت‌تاثیر قرار

مهم‌ترین چالش‌های بانکی با بروز جنگ

یکی از چالش‌های اصلی نظام بانکی در شرایط بحرانی، به‌ویژه هنگام وقوع جنگ، تعارض میان حفظ ثبات بانکی، کنترل تورم و انعطاف‌پذیری در اعطای تسهیلات است. شرایط جنگی نیاز به تسهیلات اضطراری برای حمایت از کسب‌وکارها و خانوارها را افزایش می‌دهد. در دوران همه‌گیری کرونا، شبکه بانکی با امهال تسهیلات، معافیت از محدودیت‌های بدهی غیرجاری و ارائه تسهیلات، از صنایع آسیب‌پذیر حمایت کرد. اکنون نیز کارشناسان پیشنهاد می‌کنند بانک مرکزی با استفاده از اختیارات قانونی، امهال هدفمند تسهیلات و بازپرداخت‌های منعطف برای جامعه هدف محدود، از افشار آسیب‌پذیر حمایت کند. همچنین بخشودگی جرایم دیرکرد و اطلاع‌رسانی گسترده در رابطه با سوءاستفاده‌های بانکی نیز می‌تواند موثر باشد.

تواند ناگهانی، به‌ویژه بروز جنگ، اثرات عمیقی بر ساختارهای اقتصادی و اجتماعی بر جای می‌گذارد. این تحولات، همراه با نااطمینانی‌های ناشی از شرایط بحرانی و اختلالات ناشی از حملات سایبری به شبکه بانکی، رفتار مشتریان را تغییر داده و توانایی آنها در انجام پرداخت‌ها و ایفای تعهدات مالی را با چالش‌هایی مواجه می‌کند. این موضوع می‌تواند به عدم تعادل در نظام بانکی منجر شود و ثبات اقتصادی را به متاثر سازد. به عقیده کارشناسان، در چنین شرایطی، بانک مرکزی با وظیفه حفظ ثبات در شبکه بانکی و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، موظف به اتخاذ تصمیمات موثر برای مدیریت شوک‌های ناگهانی وارد بر نظام بانکی است. این شوک‌ها می‌توانند نه‌تنها ثبات اقتصادی، بلکه رفاه عمومی جامعه را تحت‌تاثیر قرار

جنگ، تعارض میان حفظ ثبات بانکی، کنترل تورم و انعطاف‌پذیری در اعطای تسهیلات است. از یکسو، مقررات نظارتی همچون ماده ۲۸ قانون جدید بانک مرکزی بر رعایت نسبت‌های کفایت سرمایه و نقدینگی تاکید دارند تا از بروز بحران‌های بانکی جلوگیری شود. از سوی دیگر، تداوم شرایط جنگی نیاز به تسهیلات اضطراری برای حمایت از کسب‌وکارها و خانوارها را افزایش می‌دهد. در چنین شرایطی، استفاده از اختیارات پیش‌بینی‌شده در ماده ۴۷ قانون بانک مرکزی می‌تواند زمینه تدوین مقررات ویژه بحران را فراهم آورد و اعطای تسهیلات با شرایط منعطف را امکان‌پذیر سازد. با این حال، برای پایبندی به سیاست‌های کنترل ترازنامه، تاکید بر بهره‌گیری از ابزارهای زیرخطی توصیه می‌شود تا منابع مالی مورد نیاز بدون تهدید سلامت شبکه بانکی تامین گردد. ابزارهای زیرخطی به عنوان ابزارهایی برای تامین‌مالی عمل می‌کنند که مستقیماً بر پایه پولی یا نقدینگی تاثیر نمی‌گذارند زیرا در ترازنامه اصلی بانک ثبت نمی‌شوند. این ابزارها تعهدات مشروط هستند و تنها در صورت وقوع رویداد خاص مثل نکول به ترازنامه منتقل می‌شوند. بنابراین بانک‌ها می‌توانند تسهیلات و تامین مالی ارائه دهند بدون اینکه پول جدیدی خلق کنند یا رشد ترازنامه را افزایش دهند، که این امر به کنترل تورم کمک می‌کند.

با وجود این، اجرای سیاست‌های گسترده تسهیلاتی در دوران جنگ می‌تواند به افزایش بدهی‌های غیرجاری منجر شود. تجربه دوران کرونا نشان داد که امهال هدفمند تسهیلات، تنها برای گروه‌های محدود و مشخصی از صنایع آسیب‌دیده، هم فشار مالی بر بنگاه‌ها را کاهش می‌دهد و هم مانع نکول گسترده می‌شود. همچنین بانک مرکزی تاکنون به‌عنوان اقدامی کوتاه‌مدت، بخشودگی جرائم دیرکرد تسهیلات خرد را برای دو ماه ابلاغ کرده است. با این حال، این سیاست به دلیل عدم تمرکز بر جامعه هدف خاص، اثربخشی محدودی داشته و می‌توانست صرفاً به بخش‌های تمام بانک‌ها در این دوره و نه صرف و بانک مورد تجاوز سایبری حملات سایبری و قطع اینترنت، امکان بازپرداخت اقساط در بسیاری از بانک‌ها را با دشواری مواجه کرده است. بنابراین تعمیم این سیاست به سایر تسهیلات با محدودیت‌های زمانی مشخص، ضروری به نظر می‌رسد.

اقدامات کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت

مهم‌ترین چالش‌های ساختاری که نظام بانکی در شرایط جنگی با آن مواجه می‌شود، شامل تعادل‌بخشی بین الزامات ثبات مالی و نیاز به انعطاف‌پذیری در تامین وجوه نقد موردنیاز مشتریان، فراهم‌آوردن شرایط خاص در ارائه برخی خدمات بانکی مورد تقاضای بالا و حتی امهال تسهیلات و ارائه تسهیلات ویژه برای چک‌های مشتریان است. البته عموم این موارد نه‌تنها به‌دلیل مشکلات مالی منتج از تعطیلی بسیاری از کسب‌وکارها، بلکه به‌دلیل مشکلات حاصل از اختلال در اینترنت و از دسترس خارج‌شدن سایت برخی از بانک‌ها به دلایل مختلف حاصل می‌شود. بنابراین اتخاذ این راهبردها در کوتاه‌مدت از ضرورت زیادی برخوردار است: گسترش دامنه بخشودگی جرایم دیرکرد تسهیلات از صرف تسهیلات خرد برای بازه زمانی خاص، تسهیلات ویژه برای چک‌های برگشتی تمام بانک‌ها در این دوره و نه صرف و بانک مورد تجاوز سایبری و اطلاع‌رسانی بیشتر به مشتریان در مورد عواقب سوءاستفاده از ابزارهای بانکی و پرداخت. راهبردهای میان‌مدت نیز همچون تجربه شرایط کرونا، شامل این موارد است: امهال هدفمند تسهیلات، الحاق شرایط بازپرداخت منعطف به قراردادهای تسهیلات، اتخاذ تصمیماتی درخصوص جریمه تاخیر تأدیه و وجه التزام تسهیلات اعطایی، کارمزدهای مربوط به امهال تسهیلات و محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های بانکی ناظر بر اشخاص دارای بدهی جاری. در نهایت، ارائه تسهیلات حمایتی با شرایط خاص به خانوارها و کسب‌وکارها در قالب ابزارهای زیر خط جهت پایبندی به سیاست کنترل مقداری ترازنامه نیز می‌تواند به‌عنوان راهکارهای بلندمدت دنبال شوند.

احتمال ریزش بیشتر قیمت‌ها در مسکن پردیس

بازار مسکن به کما رفت

آپارتمان در پردیس رشد کرد اما به گفته واسطه‌های ملکی این شهر، پس از جنگ ۱۲ روزه، این بازار وارد فاز رکود و ریزش قیمت شده است. قیمت خانه در تهران پردیس طی یک سال اخیر در شرایطی رشد حدود ۱۰ درصد را به ثبت رسانده که بهای طلا در همین بازه زمانی ۱۷۰ درصد رشد قیمت داشته است.

نزدیکی به تهران و حضور پرتعداد بخر و بفروش‌ها باعث شده تا بازار مسکن در پردیس طی یک دهه اخیر رونق خوبی پیدا کند و برای سرمایه‌های متوسط به نوعی مأمن محسوب می‌شده است، اما به دلیل نقدشوندگی پایین مسکن در مقایسه با طلا و ارز، بازار ملک در پردیس از اواخر خرداد امسال جذابیت خود را از دست داده و تقاضای مصرفی و حتی سرمایه‌گذاری در این شهر به شدت کاهش نشان می‌دهد.

قرار است در هفته پیش رو، ۲۲۵۷ واحد مسکونی و ۱۳ پروژه شامل مدرسه، مسجد، پارک و فضای ورزشی در شهر جدید پردیس افتتاح شود که مجموع افتتاح‌های مسکونی در دولت چهاردهم را به ۵۴۷۸ واحد می‌رساند. براساس آماری که در ماه گذشته «احمد مرزبان» مدیرعامل شرکت عمران پردیس ارائه کرد، کل واحدهای مسکن مهر پردیس ۸۷ هزار و ۶۳۲ واحد بود که در سال ۱۴۰۳ تعداد ۱۱ هزار و ۶۳۳۲ واحد تحویل شد و ۱۰ هزار و ۷۴۶ واحد باقی ماند. در خرداد امسال نیز ۸۸۷ واحد به بهره‌برداری رسید، با تحویل ۲۲۵۷ واحد در مهرماه ۱۴۰۴ تعداد باقی مانده ۲۸۸۹ واحد خواهد بود.

مسئله‌ای که در این میان، وجود دارد این است که تقریباً همه دستگاه‌های خدمات‌رسان در این شهر خود را از ارائه خدمات کنار کشیده

اخبار

مدیر عامل شرکت توزیع نیروی برق مازندران خبر داد:

کشف ۵۵۹ دستگاه ماینر غیرمجاز در مازندران؛ مصرف برق معادل ۱۱۱۸ خانوار

ساری – دهقان : به ری رصد و بازرسی‌های گسترده در استان مازندران، ۵۵۹ دستگاه استخراج رمزارز غیرمجاز (ماینر) از ۲۴ مرکز مختلف در طی ۳۵ روز گذشته شناسایی و ضبط شد. این حجم بالای مصرف انرژی، معادل برق مصرفی ۱۱۱۸ خانوار مسکونی در یک ماه کامل است که تأثیرات مخربی بر شبکه توزیع برق استان به جا گذاشته است. به گزارش خبرنگار مازندران به نقل روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق مازندران، حسینی کارنامی، مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق مازندران، با تأکید بر ابعاد خسارت‌بار این پدیده، اظهار داشت: استخراج غیرمجاز رمزارز، علاوه بر افزایش بی‌رویه مصرف و تحمیل هزینه‌های سنگین نگهداری و اصلاح شبکه، باعث بروز ناپایداری و اختلال جدی در خدمت‌رسانی به مردم و صنایع می‌شود. این عملیات موفقیت‌آمیز حاصل همکاری نزدیک و ورود جدی سازمان اطلاعات سپاه مازندران، سربازان گمنام در اداره کل اطلاعات و همچنین فراجا استان مازندران با امور حراست، دفتر بازرسی و لوازم اندازه‌گیری و واحدهای عملیاتی امورهای شرکت توزیع برق بوده است. پرونده‌های متخلفان جهت پیگیری‌های قانونی و برخورد قاطع به مراجع قضایی و انتظامی ارجاع شده است. مدیرعامل شرکت برق مازندران در ادامه از شهروندان درخواست کرد: در راستای حفاظت از شبکه برق و جلوگیری از آسیب‌های گسترده، هرگونه مراکز یا موارد مشکوک استخراج رمزارز را با شماره ۱۲۱ و یا شماره پیامکی ۰۵۱۲۱۳۰۰۰ به مرکز تماس شرکت گزارش دهند. وی افزود: برای ترغیب و قنبردانی از مشارکت مردم، برای گزارش‌های منجر به کشف و اثبات مراکز غیرمجاز، تا سقف ۳۰۰ میلیون تومان پاداش نقدی به گزارش‌دهندگان پرداخت خواهد شد. شرکت تأکید کرده که مقابله با این سرفت انرژی، نیازمند مشارکت همگنی برای حفظ پایداری شبکه برق کشور است.

دکتر علی فاتحی نیا به عنوان تنها مدیر نمونه دامپزشکی کشور

یزد – سید محمد جواد عرفان فر: در مراسم آیین آغاز سال زراعی جدید وزارت جهادکشاورزی شناخته و در این مراسم از وی تجلیل بعمل آمد این آیین در روزهای پنج و ششم همراه در سالن اجلاس سران با حضور معاون اجرایی رئیس‌جمهور، وزیر جهاد کشاورزی، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی واعضای کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی معاونین وزارت جهاد کشاورزی، مدیران کل، رؤسای سازمان‌های تخصصی و جمعی از فعالان و کارشناسان حوزه کشاورزی برگزار گردید. در بخش مهمی از این برنامه، تجلیل از مدیران برتر وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار قرار داشت که طی آن در روز دوم آیین، دکترعلی فاتحی نیا مدیر کل دامپزشکی استان یزد به عنوان یکی از مدیران برتر کشوری برگزیده و از وی تقدیر و تجلیل بعمل آمد. این تجلیل به‌منظور قدردانی از عملکرد مؤثر، مدیریت هوشمند و جهادی، و نقش آفرینی در ارتقای بهره‌وری و پایداری تولید در شرایط دشوار اقلیمی و اقتصادی صورت گرفت. گفتنی است این مراسم با هدف هماهنگی ملی برای آغاز فعالیت‌های تولیدی در سال زراعی جدید و مرور سیاست‌ها و برنامه‌های کلان بخش کشاورزی، میزبان چهره‌های کلیدی دولت و مجلس بود.

کارشناسان حوزه کشاورزی برگزار گردید. در بخش مهمی از این برنامه، تجلیل از مدیران برتر وزارت جهاد کشاورزی در دستور کار قرار داشت که طی آن در روز دوم آیین، دکترعلی فاتحی نیا مدیر کل دامپزشکی استان یزد به عنوان یکی از مدیران برتر کشوری برگزیده و از وی تقدیر و تجلیل بعمل آمد. این تجلیل به‌منظور قدردانی از عملکرد مؤثر، مدیریت هوشمند و جهادی، و نقش آفرینی در ارتقای بهره‌وری و پایداری تولید در شرایط دشوار اقلیمی و اقتصادی صورت گرفت. گفتنی است این مراسم با هدف هماهنگی ملی برای آغاز فعالیت‌های تولیدی در سال زراعی جدید و مرور سیاست‌ها و برنامه‌های کلان بخش کشاورزی، میزبان چهره‌های کلیدی دولت و مجلس بود.

مصوبات کلیدی کمیته مدیریت انسجام خطوط لوله آغاچاری

اهواز – شبنم قجلوند: نشست کمیته مدیریت انسجام خطوط لوله شرکت آغاچاری با حضور مدیر عملیات، با تمرکز بر ارتقاء ایمنی و پایداری خطوط لوله برگزار شد. نشست کمیته مدیریت انسجام خطوط لوله (PIMS) در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری برگزار شد. مهندس ایلیسی نیا، مدیر عملیات شرکت در این نشست، با اشاره به تأکید مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری در خصوص تمرکز بر ایمن سازی خطوط لوله اصلی و صادراتی و جریانی نفت و گاز، بر ضرورت برگزاری جلسات مستمر و اجرای کامل مصوبات جهت افزایش ضریب نگهداشت تولید و صیانت از خطوط لوله و تأسیسات تأکید کرد. مدیر عملیات در این نشست، با تشریح اولویت‌های عملیاتی خواستار برنامه‌ریزی جهت تدوین برنامه زمان بندی انجام عملیات توپکرانی و ایمن‌سازی خطوط لوله صادراتی در قاطع رودخانه‌ها شد. در راستای ارتقاء سطح ایمنی مصوب شد. عملیات ایمن‌سازی و تعویض خطوط لوله ۲۴ اینچ آبادان و ۲۱ و ۱۱ اینچ گازمیع و جابجایی شیرخانه نفتی در کریدور ماهشهر در محدوده شهرک طالقانی بستر سازی و محوطه سازی کامل انجام گردد. همچنین در راستای حفاظت از خطوط حیاتی، مقرر شد که عملیات ایمن سازی خطوط لوله صادراتی در مجاورت رودخانه بر اساس طراحی کارشناسان به صورت تسریع شده به انجام برسد. علاوه بر این، با هدف مدیریت بهینه دارایی‌ها، برنامه ریزی جهت اجرای عملیات توپکرانی باید به صورت زمان بندی شده مدون و اجرا گردد تا تمامی خطوط تحت پوشش این فرایند حیاتی قرار گیرند.

مستمر و اجرای کامل مصوبات جهت افزایش ضریب نگهداشت تولید و صیانت از خطوط لوله و تأسیسات تأکید کرد. مدیر عملیات در این نشست، با تشریح اولویت‌های عملیاتی خواستار برنامه‌ریزی جهت تدوین برنامه زمان بندی انجام عملیات توپکرانی و ایمن‌سازی خطوط لوله صادراتی در قاطع رودخانه‌ها شد. در راستای ارتقاء سطح ایمنی مصوب شد. عملیات ایمن‌سازی و تعویض خطوط لوله ۲۴ اینچ آبادان و ۲۱ و ۱۱ اینچ گازمیع و جابجایی شیرخانه نفتی در کریدور ماهشهر در محدوده شهرک طالقانی بستر سازی و محوطه سازی کامل انجام گردد. همچنین در راستای حفاظت از خطوط حیاتی، مقرر شد که عملیات ایمن سازی خطوط لوله صادراتی در مجاورت رودخانه بر اساس طراحی کارشناسان به صورت تسریع شده به انجام برسد. علاوه بر این، با هدف مدیریت بهینه دارایی‌ها، برنامه ریزی جهت اجرای عملیات توپکرانی باید به صورت زمان بندی شده مدون و اجرا گردد تا تمامی خطوط تحت پوشش این فرایند حیاتی قرار گیرند.

مصرف ۱۰۰ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی در گلستان طی شش‌ماهه نخست سال / ۶۰ جایگاه فعال در خدمت شهروندان

گرگان – خبرنگار فرصت امروز: مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه گلستان با اعلام مصرف ۱۰۰ میلیون ۶۵ هزار مترمکعب گاز طبیعی فشرده (CNG) در استان طی شش‌ماهه نخست سال جاری گفت: این میزان مصرف نقش مهمی در کاهش وابستگی به بنزین و مدیریت بهینه مصرف سوخت در استان ایفا کرده است‌وی با اشاره به مزایای زیست‌محیطی سی‌ان‌جی‌افزوده، سی‌ان‌جی یک سوخت پاک است که استفاده از آن علاوه بر صرفه‌جویی در مصرف بنزین، کاهش چشمگیر آلاننده‌های هوا و کمک به حفظ محیط زیست را به همراه دارد. حسینی با تأکید بر فراهم بودن زیرساخت‌های لازم برای پاسخگویی به تقاضای مصرف‌کنندگان اظهار داشت: در حال حاضر ۶۰ باب جایگاه عرضه CNG در سراسر استان گلستان فعال هستند و به‌طور ششانه‌روزی در خدمت شهروندان قرار دارند تا مردم بدون دغدغه بتوانند از این سوخت پاک استفاده کنند.مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه گلستان همچنین خاطرنشان کرد: با تدلوم فرهنگ‌سازی و اجرای طرح‌های توسعهای در حوزه سی‌ان‌جی، امیدواریم سهم این سوخت در سبد انرژی استان بیش از گذشته افزایش یابد و نقش مؤثری در بهبود وضعیت اقتصادی خانوارها و کاهش آلاننده‌های زیست‌محیطی ایفا کند.

راه اندازی فاز اول ایستگاه جدیدالاحداث تقلیل فشار ۱۰ هزار مترمکعبی شهر گمیشان

گرگان – خبرنگار فرصت امروز: با تلاش کارکنان مدیریت بهره‌براری ومديريت مهندسی و اجرای طرحهای گاز گلستان، راه اندازی فاز اول ایستگاه جدیدالاحداث تقلیل فشار ۱۰ هزار مترمکعبی شهر گمیشان و بخشی از خطوط اجرایی و مرتبط با ایستگاه مذکور که باعث استمرار جریان گاز و پایداری فشار در خطوط توزیع شهرستان را به همراه دارد انجام و تزریق آن نیز صورت پذیرفته.به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان گلستان ،فرایند قطع و وصل گاز مشترکین خانگی و غیر خانگی با حدود ۱۸۰۰ واحد با مشارکت همکارانی از شهرستانهای گمیشان ، بندرترکمن ، کردکوی و بندرگز انجام گردید.

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه ساری:

رونق تولید با تقویت زیر ساخت‌های سوخت‌رسانی

ساری – دهقان : به گزارش خبرنگار روزنامه مازندران به نقل روابط عمومی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ساری، در راستای تحقق سیاست‌های کلان و حمایت‌های عملی از تولید منطقه‌ای و تقویت زیرساخت‌های تأمین سوخت در بخش صنعت، مدیر منطقه ساری در بازدید میدانی استاندارد مازندران از شهرک‌های صنعتی ساری و قاشه‌شهر حضور فعال داشت. توجرح اماتی مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه ساری اظهار داشت: این بازدید با رویکردی راهبردی و آینده‌نگر و ارزیابی ظرفیت‌های موجود، شناسایی نیازهای سوخت‌رسانی و تأمین سوخت پایدار صنایع صورت گرفت تا گامی مؤثر در مسیر پایداری تولید و رونق اقتصادی استان برداشته شود. در این بازدید که با حضور جمعی از مدیران استانی و کارشناسان حوزه انرژی برگزار شد، نقاط کلیدی تأمین سوخت در شهرک‌های صنعتی مورد کارشناسی قرار گرفت. اماتی ضمن تأکید بر اهمیت تأمین پایدار انرژی برای واحدهای تولیدی، بیان کرد: توسعه زیرساخت‌های سوخت‌رسانی نه تنها یک ضرورت عملیاتی، بلکه یک الزام راهبردی برای حفظ جریان تولید و حمایت از صنایع کوچک و متوسط در استان است. وی افزود: در جریان این بازدید مقرر شد طرح‌های اولویت‌دار در حوزه سوخت رسانی به صنایع موجود در این شهرک‌ها با همکاری شرکت شهرک‌های صنعتی و سایر نهادهای مرتبط و دستگاه‌های ذیربط، در دستور کار اجرایی قرار گیرد تا مسیر پشتیبانی از تولید و رونق اقتصادی استان هموارتر شود.

شناگر یزدی در جمع شش شناگر برتر منطقه جنوب کشور

یزد – سید محمد جواد عرفان فر: یزدان حاتمی، شناگر تیم هیأت ورزش‌های آبی استان یزد، در مسابقات جشنواره شنای منطقه جنوب کشور که به میزبانی استان فارس برگزار شد، موفق شد در ماده ۱۰۰ متر پروانه عنوان یکی از شش شناگر برتر این ماده را به دست آورد. در این رقابت‌ها که با حضور برترین استعدادهای شنای رده‌های پایه منطقه جنوب کشور برگزار شد، شناگران یزدی عملکرد قابل قبولی از خود به نمایش گذاشتند. حضور در میان مدعیان، ارتقای رانندگی و رقابت نزدیک با بهترین‌های کشور از جمله نکات قابل توجه عملکرد تیم یزد بود. موفقیت یزدان حاتمی و نمایش آمیدبخش یزدان حاتمی و ورزش‌های آبی استان با مربیگری آقای محمد رضا فولادی، نویدبخش آینده‌ای روشن برای شنای یزد به شمار می‌رود و نشان می‌دهد نسل تازه‌ای از شناگران مستعد در حال شکل‌گیری است که می‌توانند در سال‌های آتی افتخارات ارزشمندی برای استان به همراه داشته باشند.

ساری – دهقان : به گزارش خبرنگار مازندران به نقل روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی مازندران، فاز اجرایی سند جامع ارزیابی سموم آفت‌کش‌ها، با حضور معاون غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی مازندران، فرماندار جویبار، جمعی از مسئولان جهاد کشاورزی، نظام مهندسی کشاورزی، اداره استاندارد، تعزیرات، صمت و دیگر دستگاه‌های مرتبط در جویبار آغاز شد. معاون غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی مازندران در این جلسه بر اجرای دقیق و علمی سند جامع ارزیابی سموم آفت‌کش با هدف حفظ سلامت عمومی تأکید کرد و گفت: شیوع بالای بیماری‌های مزمن مانند سرطان در مازندران، زنگ خطری جدی است و ارتباط مصرف غیراصولی سموم با این بیماری‌ها به‌وضوح در تحقیقات دیده شده است.

دکتر شهرام علا با اشاره به تدوین این سند در سال‌های گذشته و تأخیر در اجرای آن، اعلام کرد: تصمیم گرفت‌ایم فاز پایلوت این طرح را از جویبار آغاز کنیم، به‌ویژه در بخش محصولات گلخانه‌ای و صیفی‌جات مانند خیار و فلفل که قابلیت شناسنامه‌دار شدن دارند. به گفته وی، تمام دستگاه‌های متولی باید در این طرح نقش فعال ایفا کنند و صدور

کد QR برای محصولات، نه تنها امنیت غذایی را تضمین می‌کند بلکه باعث افزایش ارزش اقتصادی آن‌ها نیز خواهد شد. محمد مدائلو، فرماندار شهرستان جویبار نیز در این نشست گفت: تحولات جهانی نشان می‌دهد که مسیر آینده کشاورزی، ارگانیک بودن، کاهش مصرف سموم و رعایت

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای مکرزی:

۴۰۰ هزار مترمکعب از آب سد کمال‌صالح اراک قابل بهره‌برداری است

آب از حجم مرده سد به میزان ۲۰۰ لیتر در ثانیه از دیگر اقدامات این شرکت

اراک- فرناز امیدي: مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای مرکزی با بیان اینکه، ۱۴ میلیون مترمکعب آب در سد کمال صالح اراک ذخیره است، گفت: ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار مترمکعب این میزان آب قابل برنامه‌ریزی و مصرف است. حسین اسدی افزود: بعد از اتمام آب قابل برنامه‌ریزی که تا یک هفته آینده ادامه دارد، برای برداشت آب آشامیدنی ناگزیر به استفاده از بارج‌ها یا سکوهای شاور در سد کمال‌صالح هستیم. وی ادامه داد: بارج به‌عنوان یک راه‌حل نواورانه و کاربردی برای استفاده بهینه از حجم مرده سد طراحی و اجرا شده است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای مرکزی گفت: این پروژه امکان دسترسی به بخش‌هایی از دریاچه سد را فراهم می‌کند که پیش‌از این به دلیل کاهش سطح آب، غیرقابل استفاده بود و باطراحی، تهیه، اجرا و نصب ۱۰ دستگاه بارج (سکوهاي شاور) بر روی دریاچه سد کمال‌صالح به‌منظور امکان استحصال

برگزاری نشست کمیته حفاظت از زنگ مدیریت گازررسانی در گیلان

رشت – زهرا رضازاده : به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان گیلان؛ مسعود برادران نصیری، مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان با اشاره به نشست کمیته برق، پوشش و حفاظت از زنگ مدیریت گازرسانی که از ۵ الی ۷ مهر ماه ۱۴۰۴، به میزبانی شرکت گاز استان گیلان برگزار شد، اظهار داشت: شرکت با بهره‌گیری از توان کارشناسان، پیش‌نویس نقشه‌های جامع برق و حفاظت کاتدی ایستگاه‌های CGS و TBS را مطابق با آخرین الزامات وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران تهیه کرده است. مدیرعامل شرکت گاز استان گیلان تصریح کرد: برگزاری این جلسات فرصتی برای هم‌اندیشی استان‌ها و رفع ابهامات فنی است، تا ضمن اجرای صحیح پروژه‌های جدید، از اتلاف منابع و هزینه‌های اضافی جلوگیری شود. وی در ادامه افزود: طی سه روز

برگزاری نشست تخصصی ممیزی داخلی در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری با حضور مدیرعامل

اهواز – شبنم قجلوند: در راستای ارتقاء مستمر فرآیندهای عملیاتی و سیستمی، نشست هم‌اندیشی تخصصی با محوریت ممیزی داخلی در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری برگزار گردید. مهندس دهیان‌پور در ابتدای جلسه، ضمن گرامیداشت هفته دفاع مقدس، از اهتمام و کوشش کارکنانی که در کنار وظایف اداری کار ممیزی را نیز برای بهبود سازمان انجام می‌دهند، قدردانی نمود. ایشان بر نقش برجسته ممیزی داخلی به عنوان یک فعالیت مستمر و حیاتی در جهت بهینه‌سازی سیستم‌ها و ارتقاء سطح کیفی فعالیت‌های سازمان تأکید کرد و گفت: بهینه‌سازی سیستم‌ها، امری فراگیر و مستمر است که نیازمند اجرای دقیق ممیزی‌ها و پایش‌های مداوم می‌باشد. هرچه فرآیند ممیزی از استحکام، مبانی علمی و عمق دانش

مدیرکل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان مرکزی خبر داد:

بهره‌برداری از یک پروژه عمرانی در شهرستان زرنديه؛ جهش ارتباطی برای ۶ روستا

مدیرکل راهداری استان مرکزی، ارتقای ایمنی تردد و افزایش رضایتمندی هموطنان را در هدف استراتژیک این پروژه عنوان کرد و ادامه داد: با بهسازی این راه ارتباطی، نه‌تنها رفت و آمد برای ساکنان

یزد؛ الگویی از توسعه اقتصادی بدون اتکا به درآمدهای نفت

سهم دو برابری یزد از اقتصاد کشور در غیاب نفت؛ نگاهی به زیرساخت‌های صنعتی مقاوم در برابر بحران

شده است. براساس آمار رسمی، تراز تجاری یزد در سال جاری بیش از ۶۰ میلیون دلار مثبت بوده و برنامه‌ریزی‌ها برای افزایش این رقم به بیش از ۱۲۰ میلیون دلار تا پایان سال در دستور کار قرار دارد. به گفته مدیرکل صمت یزد، محمدکلام صادقیان، این دستاوردها تنها با تأکید تراز تجاری صنعتگران و ظرفیت‌های معدنی، بدون اتکا به منابع نفتی ممکن شده است.

یزد – سید محمد جواد عرفان فر : در شرایطی که بسیاری از استان‌های کشور به منابع نفتی و درآمدهای حاصل از آن وابسته‌اند، استان یزد با سهمی کمتر از ۲ درصد از جمعیت کشور، موفق شده بیش از دو درصد از تولید ناخالص داخلی ایران را به خود اختصاص دهد. بررسی زیرساخت‌های صنعتی یزد نشان می‌دهد که تمرکز بر مزیت‌های منطقه‌ای، پیوند پایدار میان بخش خصوصی و دولت، و مقاومت ساختاری در برابر بحران‌های اقتصادی از جمله دلایل اصلی این موفقیت هستند. استان یزد در سال‌های اخیر به یکی از نمونه‌های کم‌ظریب توسعه صنعتی بدون وابستگی به اقتصاد نفتی تبدیل شده است. استاندارد یزد، محمدرضا بابایی در مراسم روز ملی صنعت و معدن، این دستاورد را حاصل "درک درست از نیازهای صنعتگران، پیگیری مستمر و همکاری دولت و بخش خصوصی" دانست. در شرایطی که بسیاری از استان‌های کشور برای تأمین بودجه‌های عمرانی و تولیدی خود به درآمدهای نفتی وابسته‌اند، یزد با برنامه‌ریزی هدفمند و جذب سرمایه‌گذاران‌های مولد، موفق به ایجاد اشتغال ماراد، حفظ تراز تجاری مثبت و تثبیت جایگاه خود در بین برترین استان‌های اقتصادی کشور

استانداردهای ایمنی غذایی است. در جویبار ظرفیت‌های خوبی برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به این حوزه وجود دارد. وی همچنین بر اهمیت کشت قراردادی، استفاده از نهاده‌های سالم و حذف تعارض منافع در مراکز خدمات کشاورزی تأکید کرد. رئیس اداره جهاد کشاورزی جویبار، با اشاره به تولید سالانه ۴۳۰ هزار تن محصول کشاورزی در این شهرستان، از آمادگی کامل برای همکاری با دانشگاه علوم پزشکی در اجرای سند خبر داد و افزود: ۵۰۰ هکتار اراضی صیفی‌جات و گلخانه‌ای در جویبار وجود دارد و سیاست ما توسعه کشت کم‌آب‌بر و مبارزه بیولوژیک با آفات است. عبدالله رحیمی خواستار صدور کد QR برای محصولات کشاورزی و افزایش نظارت علمی بر مصرف سموم شد. در پایان جلسه، مسئولان حاضر ضمن بیان دیدگاه‌ها و چالش‌های پیش‌رو، بر همکاری بین‌بخشی، ارتقاء سطح دانش کشاورزان، مقابله با سموم قاچاق و گسترش محصولات شناسنامه‌دار تأکید کردند. شهرستان جویبار به عنوان پایلوت اجرای سند جامع سموم، گامی مهم در جهت ارتقاء سلامت غذایی و توسعه کشاورزی پایدار در استان مازندران برمی‌دارد.

برای مدیریت منابع آبی است. اسدی با قدردانی از همکاری مردم در مدیریت مصرف آب بیان کرد: مدیران و مسئولان کشور تصور نمی‌کردند که اراک از پیک مصرف آب بدون قطعی عبور کند و اگر قطعی آب در برخی مناطق اراک گزارش شده در اثر ناترازی انرژی و قطع برق و در نتیجه غیرفعال شدن پمپاژ و یا شکستگی لوله بوده است. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای مرکزی گفت: لازم است مردم اراک همچنان مدیریت بهینه مصرف آب را ادامه دهند زیرا طبق پیش‌بینی هواشناسی، بارندگی در استان مرکزی تا اواخر مهرماه گزارش نشده و از مهرماه تا اواخر آبان‌ماه برخی نقاط بارندگی به صورت پراکنده پیش‌بینی شده است. اسدی افزود: همچنین پیش‌بینی بارندگی در فصل بارندگی از نرمال کمتر است بنابراین باید مدیریت مصرف جدی باشد تا به بارندگی در زمستان برسیم.

پیش‌نویس نقشه‌های الکتریکل ایستگاه‌های تقلیل فشار (CGS) و TBS) که توسط شرکت گاز استان گیلان مطابق با آخرین الزامات ابلاغی وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران باهدف استاندارد سازی و اجرا در کلیه شرکت‌های گاز استانی تهیه شده بود، مورد بررسی قرار گرفت. برادران نصیری با اشاره به ضرورت استانداردسازی تدوین نقشه‌های برق، ارتینگ و صافقه گیر ایستگاه‌های تقلیل فشار شرکت‌های گاز استانی، گفت: یکی از چالش‌های عمده شرکت‌های گاز استانی، عدم وجود نقشه‌های مطابق با استانداردهای ملی در این حوزه است که درتالشیم الگویی ملی برای استانداردسازی و یکپارچه‌سازی در کل کشور تهیه شود و پس از نهایی شدن اصلاحات، این نقشه‌ها به صورت رسمی ابلاغ و مبنای تمام پروژه‌های آینده قرار گیرد.

بیشتر بشتی برخوردار باشد، دستیابی به اهداف عالیه سازمان تسهیل خواهد شد. در ادامه این نشست، سید ادریس مشعلی، نماینده مدیرعامل در سیستم مدیریت یکپارچه، ضمن تشریح اهداف ممیزی داخلی در راستای بهبود و ارتقاء سیستم‌ها، وظیفه ذاتی تیم ممیزی را شناسایی و رفع چالش‌های عملیاتی و سیستمی به منظور حصول بهینه‌سازی در فعالیت‌های سازمان عنوان کرد. ایشان همچنین به تشریح اقدامات صورت گرفته در حوزه مدیریت دانش پرداخت و اشاره نمود که از سال ۱۴۰۲، سامانه مدیریت دانش در شرکت آغاچاری راه‌اندازی گردیده است و از کلیه همکاران دعوت به عمل آمد تا تجربیات ارزشمند خود را جهت غنای دانش سازمانی و استفاده نسل‌های آتی، در این سامانه ثبت نمایند.

و بیشش بیشتری برخوردار باشد، دستیابی به اهداف عالیه سازمان تسهیل خواهد شد. در ادامه این نشست، سید ادریس مشعلی، نماینده مدیرعامل در سیستم مدیریت یکپارچه، ضمن تشریح اهداف ممیزی داخلی در راستای بهبود و ارتقاء سیستم‌ها، وظیفه ذاتی تیم ممیزی را شناسایی و رفع چالش‌های عملیاتی و سیستمی به منظور حصول بهینه‌سازی در فعالیت‌های سازمان عنوان کرد. ایشان همچنین به تشریح اقدامات صورت گرفته در حوزه مدیریت دانش پرداخت و اشاره نمود که از سال ۱۴۰۲، سامانه مدیریت دانش در شرکت آغاچاری راه‌اندازی گردیده است و از کلیه همکاران دعوت به عمل آمد تا تجربیات ارزشمند خود را جهت غنای دانش سازمانی و استفاده نسل‌های آتی، در این سامانه ثبت نمایند.

بهره‌برداری از یک پروژه عمرانی در شهرستان زرنديه؛ جهش ارتباطی برای ۶ روستا

۶ روستای این منطقه امن‌تر و روان‌تر شده، بلکه زمینه برای تسهیل در حمل و نقل محصولات کشاورزی و شکوفایی هرچه بیشتر اقتصاد محلی نیز فراهم آمده است. محسن‌زاده در ادامه با اشاره به سیاست کلان این اداره کل، خاطرنشان کرد: توجه ویژه به راه‌های روستایی و بهسازی شبکه معابر، گامی بلند در راستای عمران و آبادانی مناطق محروم و خدمت‌رسانی مطلوب‌تر به مردم شریف این مناطق است.

وی با برشمردن دیگر اقدامات انجام‌شده در شهرستان زرنديه طی سال جاری، تصریح کرد: از دیگر پروژه‌های به ثمر نشسته در این منطقه می‌توان به احداث راه روستایی احمدآباد فصیح (۳۲۰۰ متر)، لکه‌گیری و روکش آسفالت محور ساهو – بوئین‌زهر(۱۹ کیلومتر)، تکمیل پل ورودی روستای ورده و همچنین روکش آسفالت محور عین‌آباد – لار به طول ۱۰ کیلومتر اشاره کرد که در مجموع، سیمای ارتباطی شهرستان را دگرگون ساخته است.

یزد با ۲۵۰۰ واحد صنعتی فعال و صدور بیش از ۵۰۰۰ مجوز تأسیس صنعتی، از جمله معدود استان‌هایی است که همزمان هم در بخش صنعت و هم در بخش معدن، عملکردی فراتر از ظرفیت جمعیتی خود داشته است. ذخایر معدنی قطعی استان حدود ۳ میلیارد تن برآورد شده و این میزان تنها بخشی از ظرفیت معدنی شناسایی شده یزد است. در این مسیر، یکی از موضوعات کلیدی که مورد تأکید مسئولان بخش خصوصی استان نیز قرار گرفته، مقاومت ساختاری صنایع یزد در برابر فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها، قطعی انرژی و بی‌ثباتی بازار ارز بوده است. سیدعلی‌اکبر کلاتر، رئیس‌خانه صنعت و معدن یزد، در این خصوص با انتقاد از فشارهای مضاعف وارده بر بخش خصوصی، خواستار اصلاح ساختار تصمیم‌سازی اقتصادی کشور شد. به گفته او، «یزدی‌ها نشان داده‌اند که می‌توان بدون نفت هم اقتصاد ساخت، به شرط آن که بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها نقش واقعی داشته باشد». حسن حسینی، مشاور عالی خانه صنعت و معدن ایران نیز یزد را "برند ملی تولید" نامید و تأکید کرد که پایداری در صنعت، نیازمند فعالیت علمی، حمایت عملی و مبارزه واقعی با فساد و رانت است.

فرصت امروز

روزنامه مدیریتی - اقتصادی

شنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۴ | شماره ۲۷۸۸ | صفحه ۸

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی فرصت سازان امروز

مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا قدیمی

چاپ: صمیم

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر، خیابان زرتشت غربی، روبروی بیمارستان مهر

پلاک ۴۵، طبقه سوم شرقی

دفتر مرکزی: ۸۸۹۹۱۹۲۷

آیین نامه اخلاق حرفه ای روزنامه: WWW.FORSATNET.IR/REGULATIONS

WWW.FORSATNET.IR

INFO@FORSATNET.IR

اما اگر آنها توافق کنند که در مرحله تحقیقات بنیادین و پیش رقبانی با یکدیگر همکاری کرده و منابع و دانش خود را به اشتراک بگذارند، هزینه و ریسک برای هر دو به شدت کاهش می یابد. پس از کشف یک مولکول امیدوارکننده، آنها می توانند همکاری خود را پایان داده و هر کدام به صورت مستقل برای توسعه، بازاریابی و فروش محصول نهایی با یکدیگر رقابت کنند. آنها با همکاری، یک بازار جدید خلق کرده اند که شاید هیچ کدام به تنهایی قادر به ایجاد آن نبودند. آنها کیک را بزرگ تر کرده اند و حالا می توانند برای به دست آوردن بزرگترین تکه از آن با یکدیگر بجنگند.

کجا همکاری کنیم، کجا رقابت؟

زیبایی و در عین حال پیچیدگی رقابت همکاریانه در مدیریت همین رمز باریک است. موفقیت این استراتژی به توانایی یک سازمان در تشخیص دقیق این بستگی دارد که در کدام بخش از زنجیره ارزش باید همکاری کند و در کدام بخش باید با تمام قوا بجنگد. این یک رقص استراتژیک است که نیازمند شفافیت و انضباط فوق العاده ای است. یک قانون کلی خوب این است: «در ورودی ها همکاری کنید، در خروجی ها رقابت کنید.»

به همکاری مشهور میان بی ام و و تویوتا نگاه کنید. این دو شرکت رقبای سرسختی در بازار جهانی خودرو هستند، اما آنها برای توسعه پلتفرم خودروهای اسپرت جدید خود (بی ام و زد۴ و تویوتا سوپرا) با یکدیگر همکاری کردند. هزینه های تحقیق و توسعه برای ساخت یک پلتفرم کاملا جدید برای یک بازار نسبتا

تأمین و کوتاه شدن چرخه عمر محصولات، هیچ شرکتی، هر چقدر هم که بزرگ باشد، دیگر نمی تواند به تنهایی در تمام زمینه ها بهترین باشد. آینده متعلق به اکوسیستم های تجاری است؛ شبکه هایی از سازمان ها، تأمین کنندگان، مشتریان و حتی رقبا که برای خلق ارزش مشترک با یکدیگر همکاری می کنند.

در این دنیا موفق ترین رهبران تجاری دیگر ژنرال های نیستند که ارتش خود را به جنگ هدایت می کنند. آنها دیپلمات ها و معماران اکوسیستم هستند؛ افرادی که می توانند شبکه ای از روابط پیچیده را مدیریت کرده و بسا ایجاد اعتماد، پلی میان جزیرهای منزوی بسازند. آنها درک می کنند که در قرن بیست و یکم، قدرت واقعی نه در انباشت منابع، که در توانایی اتصال و ترکیب آنها نهفته است.

چالش بزرگ برای هر کسب و کار امروزی این است که از خود بپرسد: کدام دیوارها را می توانم فرو بریزم و به جای آن پل بسازم؟ کدام بخش از کسب و کار من می تواند با پیوستن به دیگران، قوی تر شود؟ و چگونه می توانم بزرگترین رقیبم را نه به عنوان یک تهدید، که به عنوان یک شریک بالقوه برای حل بزرگترین چالش های صنعتم ببینم؟ پاسخی که به این سوالات می دهید، می تواند مسیر شما را از بقا در امروز، به رهبری در فردا تغییر دهد.

منابع:

https://online.hbs.edu/blog/post/coopetition